

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

BAHREYN ÜLKE BÜLTENİ

EKİM 2017

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı: Bahreyn Krallığı

Yönetim Şekli: Meşrutî Monarşi

Devlet Başkanı (Kral): Hamad bin Isa Al Khalifah

Başbakan: Khalifa bin Salman Al-Khalifa

Yüz Ölçümü: 718 km²

Toplam Nüfus: 1,5 milyon (% 89,9 şehirli nüfus)

Nüfus Artış Hızı: % 1.1 (worldbank)

Ortalama Yaşam Süresi(Kadın-Erkek): Erkek: 76, Kadın: 78

Nüfus Dağılımı(Etnik-Dini): Yüzde 45'i Bahreyn'li olan nüfusun yüzde 98'i Müslümandır (2/3 Şii, 1/3 Sünni)

Okuma Yazma Oranı: % 95 (UNICEF)

Konuşulan Diller: Arapça, İngilizce, Farsça

Başkent: Manama

Başlıca Büyük Şehirler: Manama, Er Rifaa, Al-Muharrak, Hamad

Para Birimi: 1 ABD Doları = 0,38 Bahreyn Dinarı

Saat Farkı: BAE saati Türkiye saatinde 1 saat ileride bulunmaktadır. GMT'den 3 saat ileridedir.

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar: Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü, Arap Birliği, Bağlantısızlar Hareketi, İslam İşbirliği Teşkilatı, OPEC Körfez İşbirliği Konseyi, IMF, İslâm Kalkınma Bankası

Resmi Tatiller: Cuma ve Cumartesi; hafta sonu resmi tatil günleridir. Kamu kurumları tam gün tatildir.

2016 Yılı Kamu Tatil Günleri;

- 01.01.2016: Yeni Yıl
- 01.05.2016: İşçi Bayramı
- 06.07.2016: Ramazan Bayramı
- 11.09.2016: Kurban Bayramı
- 02.10.2016: Hicri Yılbaşı
- 10.10.2016: Aşüre Tatili
- 11.12.2016: Hz. Muhammed'in doğum günü
- 16.12.2016: Bahreyn Milli Gün Tatili

MEVCUT SİYASİ VE İDARİ YAPI/YÖNETİM ŞEKLİ

Arapça'da 'iki deniz' anlamına gelen ve Basra Körfezinin batısında irili ufaklı 33 adadan oluşan bir takımada ülkesi olan Bahreyn'de Devletin başında bütün yetkileri elinde toplayan emir bulunmaktadır. Emirlik babadan oğula geçen bir kurumdur. Hükümet emir tarafından tayin edilir. Hükümetin başında başbakan bulunur. Ordu kumandanı ve Savunma bakanının el-Halife ailesinden yani emirin mensup olduğu aileden olması gerekir. 30 üyeli bir Danışma Konseyi bulunmakta ve konsey üyeleri emir tarafından tayin edilmektedir. 1973 Haziran'ında emir tarafından ilan edilmiş olan bir anayasası mevcuttur. İslâm'ın özel hallerle (evlenme, boşanma, miras vs) ilgili hükümleri ve ceza hukuku uygulanmaktadır. Ancak İslâm hukuku bütün hayata hâkim değildir.

Antik çağlarda Dilmun ülkesi olarak bilinen Bahreyn, M.Ö.2000-1800 yılları arasında önemli bir ticaret merkeziydi. Yerel Arap kabilelerinin hüküm sürdüğü adayı 1521'de işgal eden Portekiz denizcileri, 1602 yılına kadar yönetmişlerdir. O tarihten 1783 yılına kadar ada yönetimi Araplar ve İranlılar arasında el değiştirmiş ve o tarihten itibaren yönetim Khalifa ailesine geçmiştir.

1861'de imzalanan Daimi Barış ve Dostluk Antlaşmasıyla da İngiltere korumasına giren Bahreyn, bağımsızlığını kazandığı 1971'e kadar İngiliz yönetiminde kalmıştır.

1971 yılında İngiltere'den bağımsızlığını kazanan Bahreyn'in yönetim yapısı meşruti monarşidir. Mart 1999'da iktidara gelen Kral Şeyh Hamad Bin Isa Al Khalifa, ülkede bir reform ve demokratikleşme hareketi başlatmıştır. Ülkenin modernleşmesi ve yeniden yapılanmasını öngören Ulusal Eylem Senedi, Şubat 2001'de, kadın-erkek tüm Bahreynlilerin katıldığı halk oylamasında % 100'e yakın bir destekle kabul edilmiştir.

Bahreyn'de Kasım 2014 Tarihinde gerçekleşen parlamento seçimlerinin, 2011'de başlayan hükümet karşıtı protestoların ardından yapılan ilk genel seçim olması sebebiyle ülkedeki Sünni Monarşi ve Şii çoğunluktaki nüfus arasında gerginlik yaşanmış, bu durum ülkedeki muhalif Şii hareketinin seçimleri boykot etmesi ile sonuçlanmıştır. Seçimlerin sonucunda parlamentodaki 40 koltuğun 37 tanesini bağımsız adaylar kazanmıştır, parlamentoda yer edinen bağımsız adayların çoğu hükümet yanlısıdır. Ana muhalefet partilerinin seçimleri boykot etmesinden dolayı Şii adaylar parlamentoda yalnızca 14 koltuk sahibi olabilmıştır.

İran'da 1979 yılında gerçekleşen devrimin ardından Bahreyn nüfusunun büyük bir kısmını oluşturan Şii halk İran hükümeti tarafından bir siyasi koz olarak kullanılmış ve bu durum Bahreyn ile İran arasındaki ikili ilişkileri oldukça germiştir. Bahreyn aynı zamanda Hawar adalarının kontrolü ile ilgili olarak Katar ile uzun süren bir çekişme yaşamış ancak 2001 yılında adaların kontrolü Bahreyn'in kontrolüne geçmiştir.

Öte yandan Bahreyn İran'ın artan nüfuzunu baskılamak amacıyla Suudi Arabistan ile ilişkilerini geliştirmeye devam etmektedir. Bununla beraber Bahreyn, Körfez Ülkeleri ile iş birliği yapmaya devam ederken ABD ile bağlarını koparmamaya devam etmektedir.

GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

GSYİH(Gayri Safi Yurtiçi Hasıla): 34,5 Milyar ABD doları

Kişi Başı GSYİH: 23,134 ABD doları

Ekonomik Büyüme Oranı: % 2.6

İşsizlik: % 7.4 (Ortalama iş gücüne oranla)

Ekonomi Sektörel Dağılım: Sanayi: % 35,3 Tarım: % 0,3, Hizmetler: % 64,4

Kredi Faiz Oranı: % 5,4

Kalkınma Programı-Öncelikli Sektörler: Eğitim, altyapı, sağlık, turizm, lojistik, üretim

Ana İhracat Kalemleri: Ham petrol, işlenmemiş alüminyum, hava araçları, tekstil ürünleri

Ana İthalat Kalemleri: Ulaşım araçları, makinalar, kimyasal ürünler

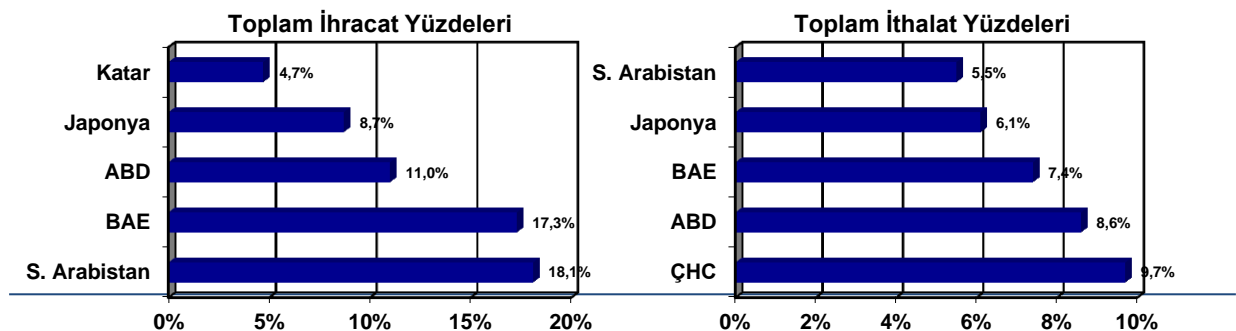
Önemli Ticaret Ortakları: Suudi Arabistan, BAE, ABD, Çin, Japonya, Avustralya, Hindistan

Ekonomik Durum: Bölgenin 1936'da ilk ham petrol ihraç eden ülkesi durumundaki Bahreyn'de kalkınma çabaları başlangıçta petrol gelirlerine dayanırken, doğal kaynaklarının kıtlığı, sürdürülebilir kalkınma için petrol-dışı sektörler yöneldiğini zorunlu kılmıştır. Körfez bölgesinde ekonomisi en fazla çeşitlendirilmiş ülke konumundadır. Çok yüksek oranda gelişmiş iletişim ve ulaşım altyapısıyla birçok çok uluslu firmanın merkezidir. 2006 yılında ABD ile STA imzalayan ilk körfez ülkesidir. Petrol üretimi ve işlenmesinden elde edilen gelir ülkenin ihracat gelirlerinin % 60'ını, GSMH'nin % 11'ini oluşturmaktadır.

70'li yılların ortalarından beri gerçekleştirilen yapısal reformlar ve izlenen serbest ekonomi politikaları sayesinde günümüzde Orta Doğu bölgesinin bankacılık ve mali işlemler merkezi haline gelmiştir. Bahreyn, gelişmiş bankacılık altyapısı sayesinde özellikle Suudi Arabistan, Kuveyt ve Katar'daki özel sermayenin işlem gördüğü bir finans merkezidir. Bölgede katılım (İslami) bankacılığının öncülüğünü yapan Bahreyn, halen faaliyet gösteren 29 katılım bankası ve diğer kurumlarla da bu alanda en yüksek sayıda kuruma ev sahipliği yapmaktadır.

Bahreyn'de, son yıllarda güçlü bir büyüme kaydeden "İslami Bankacılık" kuruluşlarının, müşterilerinin yüksek miktardaki mevduatları ve düşük borç yükü sayesinde küresel ekonomik krizden diğer ülkeler mali kuruluşlarına göre daha az etkilendikleri görülmektedir. Ancak, pek çok İslami Bankacılık kuruluşunun vade uyumsuzlukları ve gayrimenkul sektörüne yaptıkları büyük orandaki yatırımlar nedeniyle önümüzdeki dönemde sorunlarla karşılaşması beklenmektedir.

1970'lerin başında ve 1980'lerden hemen önce Bahreyn, yoğun biçimde endüstriyel alt yapı yatırımlarında bulunmuştur. Petrokimya ve alüminyum işleme tesisleri en büyük imalat sanayi kuruluşlarıdır. Alüminyum dökümü 1971 yılında açılmış Alba tarafından işletilmektedir ve 2005 yılında beşinci maden sahasının açılmasıyla birlikte dünyanın en büyük tesisi haline gelmiştir. Bahreyn ayrıca; petrokimyasallar ve çelik üretimi, alüminyum tabanlı endüstriler ve gemi yapımında gelişmiş endüstrilere sahiptir. Hizmetler Bahreyn GSYİH' sının büyük bölümünü oluşturmakta ve Bahreyn'in Körfezde önemli hizmetler ve dağıtım merkezi konumunda olmasını sağlamaktadır.

Türkiye ile Ekonomik ve Ticari İlişkiler: İhracatımızda tütün ve tütün ürünleri, elektrikli transformatörler, dokunmuş mensucat, demir çelikten çubuklar, mobilyalar, makine halıları ve çikolatalı ürünler, ithalatımızda ise petrol yağları, işlenmemiş alüminyum, alüminyum teller ve pamuklu mensucatlar ana kalemleri teşkil etmektedir.

Türkiye'nin Bahreyn ile Ticareti (Bin \$)				
Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2017*	134 632	135 706	270 337	- 1 074
2016	193 281	127 780	321 061	65 501
2015	225 296	104 471	329 767	120 825
2014	204.085	294.342	498.428	-90.257
2013	199.065	172.478	371.543	26.587
2012	208.520	158.922	367.442	49.597
2011	160.418	111.454	271.872	48.965
2010	172.024	71.682	243.706	100.342
2009	113.628	24.289	137.917	89.339
2008	308.223	95.516	403.740	212.707
2007	76.651	119.423	196.074	-42.772
2006	35.303	44.852	80.155	-9.549

*Ocak-Ağustos

Türkiye ile Bahreyn Arasında Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller

Türkiye ile Bahreyn arasında imzalanan anlaşmalar	İmza tarihi
Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması	08.01.90
Hava Ulaştırma Anlaşması	26.10.98
Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması	13.11.05
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	15.02.06
Gümrük İşbirliği Anlaşması	15.02.06
Uluslararası Kara Ulaştırması Anlaşması	02.05.06
Denizcilik Anlaşması	02.05.06

Türkiye ile Bahreyn arasında, Ekonomik alanda hukuki zeminin geliştirilmesine yönelik olarak Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması 13 Kasım 2005'te imzalanmış ve 2 Eylül 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2006 yılında, uzun zamandır sürüncemede kalmış olan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile ayrıca Gümrük İşbirliği Uluslararası Karayolu Taşımacılığı ve Denizcilik Anlaşmaları imzalanmıştır.

Bahreyn Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Raporu Sıralamasında 189 ülke arasında 63.sırada yer almaktadır. Ülkenin aşağıda bazı kalemlerin kolaylığı açısından sıralaması verilmiştir.

İş Kurmak	İnşaat İzinleri	Elektrik Elde Etmek	Mülk Kaydı	Kredi Almak	Azınlık Yatırımcının Korunması	Vergi Ödemek	Sınır Ticareti	Sözleşmenin Bağlayıcılığı	İflas İstemi
73	19	72	25	101	106	4	82	110	88

Bahreyn WEF Küresel Rekabet Raporu Sıralamasında 4.5 puan ile 39.sırada bulunmaktadır.

	Sıra/140	Puan		Sıra/140	Puan
Temel Gereksinimler	32	5,2	Verimlilik Arttırıcılar	35	4,6
Kurumlar	26	4,9	Yüksek Eğitim ve Öğretim	44	4,8
Altyapı	29	5,1	Ürün Piyasa Etkinliği	18	5
Makroekonomik Ortam	82	4,6	İşgücü Piyasa Etkinliği	24	4,7
Sağlık ve İlköğretim	35	6,2	Mali Piyasa Gelişimi	33	4,4
İnovasyon ve Gelişmişlik Faktörleri	43	3,9	Teknolojik Atiklik	34	5,3
İş Gelişmişliği	32	4,4	Piyasa Büyüklüğü	92	3,3
İnovasyon	56	3,4			

Yabancı Yatırım Ortamı

Sınırlı petrol ve doğalgaz kaynakları nedeniyle, Bahreyn 1970'li yılların ortalarından itibaren Orta doğunun finans merkezi olma yolunda önemli adımlar atmıştır. Diğer Körfez ülkelerindeki varlıklı kişilerin tasarruflarının değerlendirildiği 150 kadar İslami ve geleneksel bankacılık kurumlarının çoğu başta Suudi Arabistan ve Kuveyt olmak üzere yabancı sermayelidir.

Ülkenin ekonomik, sosyal ve idari yönden önümüzdeki yıllarda geçirmeyi planladığı dönüşümün programlandığı "Vision 2030" stratejisi Ekonomik Kalkınma Kurulu (Economic Development Board-EDB) tarafından ilan edilmiştir. Programa göre ekonominin petrole olan bağımlılığı azaltılırken mali hizmetler sektörünün öncü alan olarak kalması, ayrıca turizm, lojistik hizmetler ve ihracata dönük imalat sanayiinin desteklenmesi planlanmaktadır.

Ülkede İş Kurma Mevzuatı

Yabancıların başta imalat sanayi olmak üzere bazı alanlarda %100 yabancı sermayeli şirket kurma imkanları bulunmaktadır. Ancak, ticaret ve hizmet sektörü gibi alanlarda faaliyet gösterecek şirketlerin kuruluşunda minimum %51 hisseli yerli ortak (kefalet sistemi) mecburiyeti bulunmaktadır.

Ülkede, ister yerli ister yabancı ortaklı olsun kumar, alkollü içki üretimi, silah imalatı, sigara imalatı, radyoaktif maddelerin ve zehirli atıkların ithalatı, depolanması ve boşaltılması gibi bazı alanlarda faaliyet gösterecek şirket kurulamamaktadır.

Öte yandan, yabancı şirketler kolaylıkla temsilcilik ofisi açabilmektedirler. Bu yolla şirketler, ürünlerinin satışı ve dağıtımını yapmak üzere yerel bir acenta ile anlaşmakta, ancak ürünlerinin tanıtımı ve satışının artırılması amacıyla kendileri de bir temsilcilik ofisi açmaktadırlar. Zamanla, piyasadaki imkanlara göre yerel bir ortak ile (çoğu zaman acentası ile) ortak şirket kurma yoluna gitmektedirler.

Bahreynde şirket kurma işlemleri, Bahrain Investment Center'da yapılmaktadır. Seef Mall alış-veriş merkezi içerisinde yer alan birimde, şirket kurulumu ile ilgili bütün kamu kurumlarının birer masaları bulunmaktadır. Kurulacak şirketin niteliğine göre işlemler 2-3 gün içerisinde tamamlanmaktadır.

Bahreynli bir ortak ile ticari şirket kurmak için Türkiye'deki ana şirketin kuruluş ticaret sicil gazetesi ve son ortaklık yapısını gösteren ticaret sicil gazetesi, Bahreyn'de şirket açmaya dönük yönetim kurulu kararı, Bahreyn'deki şirkete atanacak yöneticinin seçilmesine dönük yönetim kurulu kararı, son yıla ait bilanço ve 20.000 Bahreyn Dinarı sermaye ve Bahreynde faaliyet gösterecek şirketin kuruluş belgesininin ibrazı gerekmektedir.

Temsilcilik ofisi açmak için ise minimum sermaye hariç yukarıdaki belgelerin ibrazı yeterlidir. İmalat şirketi kurmak için ise yerel ortak gerekmemekle birlikte öncelikle Bahreyn Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, endüstri projeleri genel müdürlüğünden ön izin almak gereklidir. Alınacak ön izin ile birlikte Tapu Dairesi (Land Registration Office) ve Elektrik İdaresi (Ministry of Electricity) ve Çevre Bakanlığına (Ministry of Housing, Municipalities and Environment) başvurmak gerekmektedir. Söz konusu birimlerden alınacak izinlerle birlikte Bahreyn Yatırım Merkezine şirket kurulum başvurusu yapılmaktadır.

Bahreyn Yatırım Merkezine internet adresi üzerinden ön başvuru kayıt formu doldurulabilir ve daha detaylı bilgilere ulaşılabilir.

Bahreyn Yatırım Merkezi (BIC)

Seef Mall, P.O. Box 5479

TEL : +(973) 17-562222

Manama BAHREYN

Web: <http://www.commerce.gov.bh/> & <http://www.bi.bh>

Bahreyn, yeni sanayi kuruluşlarında % 100 yabancı mülkiyetine ve yabancı şirketlerin yerli sponsor olmaksızın temsilci ofisi veya şube açmasına izin vermektedir. Petrol çıkarımı için yapılacak olan yerel veya yabancı özel yatırımlarda Bapco ile yapılacak olan üretim-paylaşım anlaşması sonucu izin alınabilmektedir.

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

Bahreyn'de iş yapacak firmaların uluslararası muhasebe standartlarında defter tutmaları beklenmektedir. Hükümet, kara para aklanmasının önlenmesi, fikri mülkiyet haklarının korunması, iş kanunları ve çevrenin korunması alanlarında uluslararası standartlara uygun politikalar uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra;

- Karların ve sermayenin yurtdışına transferinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.
- Yabancı ve yerli dövizin ülkeye girişinde ve çıkışında bir kısıtlama bulunmamaktadır.
- Gelirler, faizler, satışlar, gayrimenkul, kar payı veya telif gelirlerinden vergi alınmamaktadır.
- %100 yabancı mülkiyete izin veren iş faaliyetleri bulunmaktadır.

Endüstri Bölgeleri

Bahreyn Sanayi ve Ticaret Bakanlığı toplam 2288 hektar alanda 10 endüstri bölgesi işletmektedir. Bakanlık, 25 yıla kadar uzanan uzun dönemli kiralama yapmaktadır. Endüstri bölgelerinde tüm temel altyapı sistemleri (yol, elektrik, kanalizasyon, su ve iletişim) tamamlanmıştır.

Bahreyn İş Kümeleme Merkezi

Bahreyn Kalkınma Bankası bünyesinde bulunan Kurum, küçük ve ortak ölçekli işletmeleri desteklemek amacıyla ücretsiz işyeri ve iş danışmanlık hizmeti vermektedir. Genel Müdürlüğünü bir Türk vatandaşının yürüttüğü Kurumun iletişim bilgilerine www.bbic.org adresinden ulaşılabilir.

Devlet Yardımları

Bahreyn'de kurumlar ve gelir vergisi bulunmadığından vergi avantajı sağlayan bir yatırım teşvik mekanizması bulunmamaktadır. Bununla birlikte Bahreyn Labour Found tarafından işletmelerin istihdam ettikleri Bahreynli personelin eğitimi, 50.000 Bahreyn Dinarına kadar düşük faizli ve uzun vadeli yatırım kredisi ile yatırım amaçlı ithal edilen makina ve ekipmanların gümrük vergisinden muaf tutulmasına yönelik yatırım teşvik programları sunulmaktadır.

FAYDALI BİLGİLER

Pazar ile İlgili Bilgiler

Dağıtım Kanalları

Bahreyn'de merkezi ve yerel yönetimler tarafından yapılan yatırımların ihale süreci Kamu İhale Kurumu (Tender Board) tarafından sonuçlandırılmaktadır. Devletin ihale ve satın alma sisteminin güçlendirilmesi amacıyla kurulan Kamu İhale Kurulunun faaliyete geçtiği Ocak 2003'ten buyana 4 yılda toplam 5,2 milyar dolarlık 5,653 ihalenin sonuçlandırıldığı ve 300 milyon dolarlık tasarruf sağlandığı, açıklanmıştır. 2006'da sonuçlandırılan 1703 ihalenin toplam değerinin %12 artışla 1,8 milyar dolar olduğu kaydedilmiştir.

Bahreyn'deki kamu yatırımlarının büyük bölümü altyapı sisteminin iyileştirilmesine yöneliktir. Öte yandan, özellikle Bahreyn'de yerleşik katılım bankaları tarafından finanse edilen lüks konut projeleri, eğlence ve sağlık merkezleri gibi projelerin ihaleleri için projeyi üstlenen ana yüklenici firmalar ile irtibata geçilmesi gerekmektedir.

Bahreyn'de kamunun üstlendiği altyapı projeleri ve diğer kamu alımları ile ilgili ihaleler, 'Bahrain Tender Board' adlı kuruluş tarafından duyurulmakta olup, detaylı bilgiler, www.tenderboard.gov.bh adlı siteden temin edilebilmektedir.

Tüketici Tercihleri

Bahreynliler, satın alma güçlerinin verdiği rahatlık nedeniyle tüketim eğilimi oldukça yüksek bir toplumdur. Gelirlerindeki artışlar doğrudan tüketime yansımaktadır. Tüketicinin en önemli özelliği alışkanlıklarına bağlılıklarıdır. Gerek kişisel tüketim ürünlerinde gerekse ticaret ve sanayi amaçlı tüketimlerde pazarda yer edinmiş, bilinen mal ve markaları tercih etmektedirler. İkame mallar ya da aynı malın değişik markalarını araştırmak, değerlendirmek ve sonuçta karar vermek ender görülür.

Tüketicilerin satın alma kararlarını etkileyen bir diğer önemli neden ambalajlarıdır. Özellikle gıda maddelerinin ambalajlarının görünümü çekici olmalıdır. Tüketim amacıyla yapılan ithalatta ise, uluslararası standartların belirlediği bir kalite düzeyi aranmakta, malın istenilen kaliteye sahip olduğu anlaşıldığında ise kesin karar fiyata bakılarak verilmektedir.

Bahreyn nüfusunun resmi olarak yarısını teşkil eden çoğu Asya ülkeleri kökenli yabancı işçilerin tüketim güçleri zayıftır ve alışkanlıkları gereği geldikleri ülkelere ithal edilen malları tercih etmektedirler. Bu kesim için malın ucuz olması malın satın alınmasında en önemli etkidir.

Finansal Kiralama (Leasing) ve Franchising

Bahreynli firmalar, yeni pazar fırsatları kurmak ve yabancı franchising konularında yatırım yapmak için isteklidirler. Çoğu franchising yatırımları, banka kredileri, kişisel birikimler ve aile yatırım fonlarından finanse edilmektedir. Son dönemde ABD menşeli fast-food tipi restoranlar ciddi manada franchising vermekte olup bir çok ABD menşeli firma pazara girmiştir.

Kamu İhaleleri

Bahreyn'de merkezi ve yerel yönetimler tarafından yapılan yatırımların ihale süreci Kamu İhale Kurumu (Tender Board) tarafından sonuçlandırılmaktadır.

Bahreyn'deki kamu yatırımlarının büyük bölümü altyapı sisteminin iyileştirilmesine yöneliktir. Öte yandan, özellikle Bahreyn'de yerleşik katılım bankaları tarafından finanse edilen lüks konut projeleri, eğlence ve sağlık merkezleri gibi projelerin ihaleleri için projeyi üstlenen ana yüklenici firmalar ile irtibata geçilmesi gerekmektedir.

Bahreyn'de kamunun üstlendiği altyapı projeleri ve diğer kamu alımları ile ilgili ihaleler, 'Bahrain Tender Board' adlı kuruluş tarafından duyurulmakta olup, detaylı bilgiler, www.tenderboard.gov.bh adlı siteden temin edilebilmektedir.

Ekonomik Kalkınma Politikaları

Bahreyn Ekonomi Kalkınma Kurulu (EKK), ekonomi yönetiminin stratejik yönünü sağlama ve özellikle özel sektör yatırımlarını kolaylaştırmak için kurulmuştur. Velihaht prens Şeyh Selman bin Halid al-Khalifa Kurula başkanlık etmekte olup; ekonomi politikaları üzerinde kapsamlı denetime sahiptir. EKK yönetim kurulu yedi hükümet bakanı yedi özel sektör yetkilisinden oluşmaktadır.

EKK'nın amacı istikrarlı büyümeyi sağlamak, özel sektörü geliştirmek, dış yatırımları artırmak ve düzenlemek, yerel beceri alanını geliştirmek olarak saptanmıştır.

Hükümet her iki yılda bir bütçeyi açıklamaktadır. Kral Hamad bin Isa'nın tahta çıkmasıyla birlikte sermaye harcamalarında büyük bir artış olmuş, yaşam standartlarını geliştirmek ve yatırım ortamını iyileştirmek için yoğun uğraşı verilmiştir.

Ülkenin uzun vadeli ekonomik, sosyal ve idari dönüşümüne yönelik stratejik kalkınma planı olarak 2008 yılında ilan edilen "Ekonomik Vizyon 2030" stratejisi ile ekonominin açıklık, rekabetçilik ve sürdürülebilirlik ilkelerine dayanması hedeflenmektedir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Bahreyn'de vize işlemleri ve göçmenlik işlemleri için internet üzerinden başvuru yapılabilecek, erişimi ve kullanımı gayet basit bir web sitesi halihazırda hizmet vermektedir. Bu web sitenin kuruluş amacı havayolu vize işlemlerinin hızını ve bu sayede ülkeye çekilecek turist sayısını artırmaktır.

Bahreyn Türk vatandaşlarına sınır kapısında 15 günlük turistik seyahat vizesi vermektedir. Diplomatik, hizmet ve hususi pasaport hamilleri 90 güne kadar seyahatlerinde vizeden muaftır. Turistik vizelerin çalışma vizelerine dönüştürülmesi imkanı bulunmamaktadır.

Daha fazla bilgi edinebilmek için ;www.immigration.gov.bh/english/index-1.htm. sayfasına bakılabilir. Bahreyn e-vize servisi : <http://www.evisa.gov.bh/>

İŞ KONSEYİ KÜNYESİ

Kuruluş Yılı: 2006

Türk Tarafı Başkanı: **Muhammet Uğurcan Barman**

Firma ve Unvanı: **Beyttürk Yatırım A.Ş.**

Karşı Kanat Başkanı: **Ahmed Abdulla Bin Hindi**

Kurum / Firma ve Unvanı: **A.A. Bin Hindi Group, Yönetim Kurulu Başkanı**

Muhatap Kuruluş: **Bahreyn İşadamlar Derneği**

İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri

Ad-Soyad	Firma	Konsey Ünvanı
Muhammet Uğurcan Barman	Beyttürk Yatırım	İş Konseyi Başkanı
Ömer Şahabeddin Şengüler	Suisse Sertifikasyon ve Denetim Hizmetleri	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Zafer Topaloğlu	Merkez Turizm	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Cem Ataç	Akbank	Yürütme Kurulu Üyesi
Gönül Çuha Özsoy	Arap Türk Bankası	Yürütme Kurulu Üyesi
İrfan Ergün	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi	Yürütme Kurulu Üyesi
Salih Yeşilbaş	Promaksgrain Endüstri Tarım Ürünleri	Yürütme Kurulu Üyesi

İş Konseyi Çalışan Bilgileri

Suzan Calliau, Bölge Koordinatörü

Akın Dıblan, İş Konseyleri Koordinatörü

Buğra Karahan, İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı

İŞ KONSEYİ HAKKINDA

2006 yılında “Bahrain Businessmen Association” ile imzalanan anlaşma ile DEİK çatısı altında kurulan Türk–Bahreyn İş Konseyi’nin amacı, iki ülke arasındaki ticaret hacminin geliştirilmesinin yanısıra Türkiye ile Bahreyn arasında karşılıklı iş ve yatırım olanaklarını araştırmak ve geliştirmektir. Söz konusu hedef doğrultusunda, Türk ve Bahreyn iş aleminin çeşitli platformlarda biraraya gelmelerinin sağlanması ile iş potansiyeli olan alanlarda karşılıklı bilgi akışının oluşturulması Türk - Bahreyn İş Konseyinin öncelikli amacı olarak belirlenmiştir. Türk – Bahreyn İş Konseyi, Türk ekonomisinin Bahreyn’de tanıtımına katkıda bulunulması amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Türk – Bahreyn İş Konseyi, Bahreyn’in ABD ile imzalamış olduğu Serbest Ticaret Anlaşması’nın ve coğrafi konumunun Türk işadamlarına çeşitli avantajlar sunabileceği düşüncesiyle, inşaat- taahhüt başta olmak üzere, finans, gayrimenkul, turizm, dayanıklı tüketim malları, otomotiv yan sanayii, gıda, tekstil, inşaat malzemeleri ve teknoloji alanlarında işbirliğine önem vermektedir.

SON DÖNEM FAALİYETLER

- Bahreyn Ticaret ve Sanayi Odası Dış İlişkiler Müdürü İle Çalışma Yemeği, 09 Şubat 2016, İstanbul
- Türkiye –Bahreyn İş Konseyi Ortak Toplantısı, 29 Şubat 2017, İstanbul
- Türkiye-Bahreyn İş Konseyi Manama Ziyareti, 28 Eylül 2016, Manama
- Bahreyn Yatırım Ajansı ile Bahreyn’de İş ve Yatırım Fırsatları Toplantısı, 22 Şubat 2017, İstanbul
- Türkiye –Bahreyn İş Konseyi Ortak Toplantısı, 1 Mart 2017, Ankara
- DEİK ve Albaraka Türk İşbirliğiyle Bahreyn Ülke Günü, 7 Eylül 2017, İstanbul

İLETİŞİM BİLGİLERİ

➤ **Türkiye Cumhuriyeti Manama Büyükelçiliği**

Büyükelçi: Hatun Demirer

Telefon: + 973 17 533 448

Faks: + 973 17 536 557

E-posta: embassy.manama@mfa.gov.tr

Posta adresi: T.C. Büyükelçiliği Villa No:924, Road No: 3219, Bu Ashira, Block 332 Manama - Kingdom of Bahrain

Facebook Adres: [facebook/T.C.MANAMA BÜYÜKELÇİLİĞİ](https://www.facebook.com/T.C.MANAMA_BUYUKELCILIGI)

Twitter Adres: <http://www.twitter.com/TCManamaBE>

➤ **Türkiye Cumhuriyeti Manama Ticaret Müşavirliği**

Ticaret Müşaviri: Turgay DEMİR

Telefon: +973-17 530 908

Faks: +973-17 530 814

E-posta: manama@ekonomi.gov.tr

Posta Adresi: Turkish Embassy Office
of the Commercial Counsellor

Web Sitesi: <http://www.musavirlikler.gov.tr/index.cfm?ulke=BAH&dil=TR&Submit=Giri%C5%9F>

➤ **Bahrain Economic Development Board**

Telefon: +973 17 58 99 99

Posta Adresi: 7th, 8th, 12th, 13th and 16th floor Seef Tower P.O. Box 11299 Manama Bahrain

Web Sitesi: <http://www.bahrainedb.com>

➤ **Bahreyn Ekonomik Vizyon 2030:**

<http://www.mofa.gov.bh/img/partners/Vision2030Englishlowresolution.pdf>